ЛУТАЈУЋИ ПО СРПСКИМ ЗЕМЉАМА, ЧЕКАЈУЋИ ВЕЛИКИ ПОВРАТАК

Чарне очи да би не виделе

Тумара по српству и пева. По напуштеним земљама, празним селима, запишаним тапијама. Дозива, дрмуса, кади. По креденцу лепи артијице које никада неће бити писмо, које никада не може послати браћи расутој по свету и по себи самима. Где год видовити штап прислони, ту долети кос, „црноризац међу птицама". Ту Косово никне. Он зна да ћемо се вратити, зато и дозива, зато и пева. Зато и сабљу оштри, колевку у стаблу деље, десницу јача и срце кади. Он зна да ће их једном, у зору, питати: „Ко сте ви? И откуд у мојој кући?" И зна по чему ће им све даље одмерити

Пише: Слободан Ристовић

ПРАШИНА КОСОВСКОГ ПОЛЕНА

Избацили су га из аутобуса.

Био је пун прашине. Каљав као да се блатио, личио је на живи ћерпич.

Избацио га је неки угланцани, чије су се ципеле цаклиле и на којима се могло дванаесторо Циганчади огледати. И усне су му биле убљене илом. Из грла му је ницао крик текле су му очи јер више није имао суза.

Шутнули су га на граници. Пао је ничице „у Србију".

Иако је неки казао: „Има још до Србије!"

Нека момчина је ставила слушалице. Певушио је на енглеском, ваљда.

Из кесе над главом опадало је зрневље грожђа. Баба која је седела до њега

поче плакати.

„Ово је моја земља!" довикивао је избачени путник и ударао се у прса.

Прашина налик полену летела му је око главе.

(10. новембар 2017)

***

Добри мој брате, ево шаљем ти неколико речи. Нећу ништа објашњавати, ти разумеш. Ако имаш места, објави ову гркавицу. Можда понеко схвати о чему пишем. Није само онај италијански официр ово видео. Многи су видели, али су им браћа одмах очи повадила.

УМИВЕН ШАКОМ БИСЕРА

Брате мој, пишем ти не палећи светло.

Зорана отишла да сестри припази децу. Софија спава, а Марија галами или пева на неки свој начин. Љуба хрче.

Старе људе нико не занима. Њих обузме чудна себичност, која сазрева, која окоштава, која им испије сву нежност и самилост.

Страх ме је од тог стања, те туге, коју је Бог изобличио.

Напољу је мрак. Магла, труни киша купусара.

У Стубленици миришу сламе, у којима спавају шарени керови. Лисице вире кроз ограду. На креденцу се надима целеофан, под којим дише слатко од дуња.

Кочањка испод шпорета чкиљи крњавим зрном. Чекам твоју књигу, као што сам чекао Рођака из Земуна.

Земун је варош у Београду, а Београд је варош иза Обреновца,

„Једном ће и Београд бити леп као Уб, а можда и неће, јер је џунгла", каже Отац.

Петљам око спрата. Изађем те седим. Налијем чашицу.

Ћутим, а онда наточим велику шољу водњике.

Никако да то приведем крају, да мало будем код куће.

А, ноћу ме дозива кућа са Беле Земље.

Чујем је преко Дрине. Довикује.

Испред ње водурина а иза ње курјаци.

Наиђе понекад Радивоје, ил' Новак, па је загрле.

Отребе јој страву са врата и прозора, па оду. И они, мученици, раде на некој бренти. Рмбају. Да одр'ане синове и дају коју дводинарку крчмарицама,

које више не знају ни кад су гладне, а камоли шта друго.

Ово је чудна земља, коју називају и државом.

Ово је вилајет од окорака, трине, костију, папака и чапоњака, песама пуних галаме и вике, жена умешених од траве ајдучице, пројиног и лебног брашна. Испечене, а остављене у рернама и вурунама. Бајате Равијојле и закисли Вујадини и други јадници.

Лепи мој брате, сваким даном је све више сиротиње, све мање памети и очију које и до брда виде. Овај свет ће служити да долазе крвождери у лов, да тамане шта им буде по вољи.

Лако је бити у Аустралији, тамо је све у недоглед, тамо можеш да бираш смрт јер није епска.

Овде је мука умрети, требају ти важне речи за песму.

Требају ти уста за то.

Ево, избрљах се речима, неће ме умити ни шака бисера.

ПРАСАК ЧОВЕКА

Ниси се ти родио, ти си постао. Извукао се из облака као што се извуче клица из семенке. Виделе су те пчеле, био си опрж, највећа рана на каменој постељи.

Данима су те кљували орли и гаврани. Гује су те одбраниле, сплеле су се у сестринску кику. Нема већег од сестре, ни храбријег, ни лепшег.

Ти си постао све када те Мајка метнула у крило и однела оцу са јабукама.

Није те одмах познао. Очеви од себе не виде веће, а нарочито синове.

Видех те и јутрос, седео си у небесима, ко кад си седео на Ловћену.

Одувек си био високо људима, због тога те многи камењем гађају.

Ниси се ти родио. Мало је једна мајка за толики прасак.

(На рођендан Петра Другог Петровића Његоша, 13. новембар 2017)

СУГРЕБ

Бело. Празно. Истопило се дно.

Утопили смо се. Пропали у безвреме.

Тишина.

Дан без нарикача. Без врабаца. Ни мастионице на столу. Ни мачијег репа испод шпорета.

Буво, српски лаве! Вамо копље своје.

Сестро, испод испоснице прага! Писни!

Дај кику за љуљашку под гредом! Чист ми је колијер на кошуљи, од грла ми је свилара.

Песмо, сачмо крвава, падаш ли то, или је Бог само кишу оставио?

(Рогатица, 14. новембар 2017)

Сугребан дан, никога ниоткуда, ни брата Витомира.

„Свако нас надање издало."

И није имало коме. Костуру нису потребни образи. Шта ће лобањи шајкача и шешир и на тој кули прозори?

Земљо Јерино, са леђима пуним ножева, како да те загрлим и преко прага пренесем, а да ми руке на телу остану?

Брате, ово је велика пропаст, за чије описивање је мала моја памет.

Ни Богу није јасно шта се збива. И он је „испустио дизгине", па се низ пут отиснула кола. Највећа је трагедија људима када нису у стању да разлуче јесу ли на свадби или на сахрани. Прави ли се гозба због опела или крштења.

Боље да ти ово нисам ни писао. Пијем кафу. Сећам се, неки човек, који ми је стао по изласку из Будве ка Млецима, јер сам хтео навише уз море, казао ми је:

„До Дубровника ћеш некако. А тамо, где нема врабаца и Цигана, нећеш никако.”

Послушао сам га. Вратио сам се. Тада се могло и имало где вратити. Било је то у лето хиљаду деветсто седамдесет и... <

Објављено: недеља, 14. јануар 2018, 23:07h